

RACEPORTRÆT: BORDER COLLIE

DEN ALSIDIGE BORDER COLLIE

Klog, arbejdsom og kærlig

TEKST: HANNI ZIMMER, KONTAKTPERSON FOR
SUNDHED OG AGILITY I BORDER COLLIE KLUBBEN

Border collien er en intelligent, energisk og hårdtarbejdende hund, som gennem mange generationer er fremavlet til at hyrde store fåreflokke sammen med sin hyrde. Dens forfædre har eksisteret, siden mennesker først begyndte at bruge hunde i arbejdet med at passe får i det, der nu er Storbritannien.

Border collien stammer fra grænseegnene mellem Skotland og England, deraf har den fået sit navn (border for grænse). Her blev hyrdehunden en af de mest værdifulde aktiver, en hyrde kunne have, og de bedste arbejdshunde blev krydset med hinanden. I 1860 blev scotch sheep dogs vist på et hundeshow, og i 1876 blev hundenes arbejde demonstreret i London på en flok af 100 vilde waliske får. En artikel i Livestock Journal beskrev tilskuernes forundring over hundenes ivrighed, hvis eneste hjælp og instruktion fra deres ejer var håndsignaler og fløjten.

Mod slutningen af århundredet begyndte fårehyrder at afholde hyrdehundekonkurrencer. Her viste border collien, hvordan den kunne kontrollere og flytte fårene blot ved at stirre på dem.

I 1906 blev The International Sheep Dog Society (ISDS) dannet, og den første stambog blev lavet for den race, der nu havde navnet border collie. Racen blev dog først anerkendt af English Kennel Club i 1976.

Det vides ikke med sikkerhed, hvornår den første border collie ankom til Danmark, men man ved, at der blev importeret trænede border collier til Danmark i starten af 1960'erne. Disse hunde >>>

i FAKTA BORDER COLLIE

➤ MENTALITET

Border collien er en højt specialiseret hyrdehund, som kan flytte 100 får med blikket alene. Det er ikke en race for den uerfarne hundeejer. Men er man konsekvent og i stand til at opfylde hundens behov for aktivitet, så er border collien også en glad hund, som trives fint som medlem af en sporty og aktiv familie med lyst til hundesport.

➤ BEHOV

En border collie kræver plads at bevæge sig på og masser af fysiske og mentale udfordringer. Medmindre den bliver aktiveret målrettet i mange timer hver dag, egner den sig ikke til at bo i en hundegård.

➤ AKTIVITETSLEVELLE OG HANDLERADIUS

Border collien er en virkelig livlig, aktiv og stærk hund, som kræver meget motion og hjerneaktivitet for at udvikle sig til en udadvendt, glad og mentalt velfungerende hund. Den er samarbejdsvillig, opmærksom, lydhor og holder sig forholdsvis nær sin ejer.

➤ PELS OG PLEJE

Pelsen kan være af varierende længde, nærmest silkeagtig med blød underuld. Pelsplejen er overkommelig. Alt efter længden er det klaret med en grundig ugentlig eller månedlig gennembørstning. Ved den langhårede variant kan hårene under poterne og på haserne klippes for ikke at samle for meget snavs.

➤ TIPS OG TRICKS TIL INDLÆRING OG HÅNTERING

Border collien er meget hurtig til at lære – både det ønskede og det uønskede. Beløn ønsket adfærd, men undgå stressende boldlege. Vær konsekvent og venlig. Omhyggelig og tidlig socialisering gør hunden omgængelig blandt mennesker og andre hunde.

➤ HØJDE

Omkring 53 cm for begge køn.

➤ VÆGT

14-22 kg.

➤ FARVER

Alle farver og aftegninger er tilladt. Hvidt må ikke være dominerende.

➤ OPRINDELSE

Border collien har været brugt på grænsen mellem England og Skotland i århundreder, og den er nu verdens mest anvendte fårehund. Den "nedstirrer" fårene, så de

føler sig lidt nervøse og flytter sig derhen, hvor hunden vil have dem. Instinktet kan border collien finde på at bruge også på biler, cyklister, kondiløbere, børn, der leger, blade, der blæser i vinden, og alt andet, der bevæger sig. Ejeren bør fra starten konsekvent sætte en stopper for det. Border collien er meget værdsat som sports- og konkurrencehund.

➤ HJEMLAND

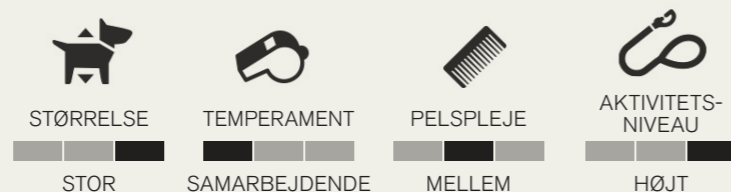
Storbritannien.

➤ INTERNATIONALT RACENAVN

Border collie.

Foto: Mette Nielsen

var registreret i ISDS, og i 1986 blev der importeret en border collie-tæve fra Australien, der blev registreret i DKK.

Border colliens udvikling

I dag er racen i England delt i flere lejre. Der er en hyrdehund/arbejdshund og en udstillingshund. Hyrderne bruger racen til det, som den oprindeligt var beregnet til, nemlig at hyrde fåreflokke. I udstillingsringen er det primært det ydre, der bliver bedømt. Det har været medvirkende til, at udviklingen er gået flere veje, hvad angår udseende og temperament.

Da border collien er så alsidig, har også rallyfolk, lydighedsfolk og agilityfolk set racens mange kvaliteter som arbejdshund. Når man vælger denne race, er det fordi man har brug for hyrdehundens arbejdsiver, villighed, motivation, arbejds glæde og samarbejdsvilje og ikke nødvendigvis den klassiske udstillingstype.

Det betyder, at man i dag kan se mange forskellige typer border collier. Hvor man for år tilbage typisk forbandt racen med

Man mener, at border collien hører til blandt verdens klogeste hunderacer – hvis ikke dén klogeste.

en elegant sort/hvid langhåret hund, findes der er i dag et utal af farver, pelslængde, kropsbygning og temperament. Man finder også denne alsidige race indenfor redningshundearbejde, hoops, sporarbejde, rally og nose work.

Udseende og væremåde

Det er en mellemstor, harmonisk bygget hyrdehund med et kvikt udtryk i ansigtet. Den har opretstående eller halvt rejste ører. Racestandarden siger, at alle farver er tilladt, blot må hvid ikke være dominerende. Border collien findes med moderat langhåret og korhåret pels. En border collie med korrekt pels er nærmest selvrensende. Det vil sige, at den skyer skidt af sig, når den tørrer. De fælder 1-2 gange årligt.

Man mener, at border collien hører til blandt verdens klogeste hunderacer – hvis ikke dén klogeste. Netop derfor egner den sig til stort set alt indenfor hundesport, og man ser den ofte i tv-reklamer. Det er en super intelligent hund, der med den rette træning kan blive den perfekte familiehund med de bedste manerer. Dens høje intelligens betyder også, at den hurtigt kan lære de dårlige manerer lige så godt som de gode. Border collien er også en hurtigløber. Den elsker at løbe stærkt og skal helst have mulighed for at strække ud og løbe frit. Det er >>>

annonce

En border collie kan flytte 100 får med et enkelt blik. Foto: Åsa Eriksson

ikke en vagthund. Langt de færreste border collier egner sig som vagthunde. De vil give sig til at gø, når der kommer fremmede, men så stopper det som regel der. Den er meget social og elsker at have hele sin flok omkring sig.

Hvad er vigtigt at vide, inden man køber hvalp?

Border collien er en energisk hund, der elsker enhver form for aktivitet. Det betyder ikke, at man skal sætte hele sin dag af til at gå ture med den, for desto mere motion den får, desto mere kræver den. Især med en hvalp skal man kun gå korte ture og skåne den for trapper og hård fysisk aktivitet. Til gengæld skal man sørge for at udfordre dens hjerne. Der findes et utal af aktiviteter og legetøj, man kan bruge, hvor hvalpen og den voksne hund skal tænke, og det gør den dejligt træet.

Der findes et utal af aktiviteter og legetøj, man kan bruge, hvor hvalpen og den voksne hund skal tænke, og det gør den dejligt træet.

Man kan også træne lydighed og tricks med hunden, fra den er helt lille, for det giver en god kontakt mellem hund og fører.

Border collien kan have en lav stresstærskel. Det vil sige, at det er meget let at få den op at køre på et niveau, hvor den "løber på væggene". Og det kan være hårdt arbejde at få den ned igen. En border collie, der løber på væggene, er en pest.

Netop derfor skal man være indstillet på at beskæftige hjernen. Dog er det vigtigt at pointere, at for meget stimuli af hvalpen og den voksne hund kan give en stresset og urolig border collie, som vil have svært ved at finde ro.

Som beskrevet er border collien en alsidig, intelligent og fantastisk hund, men det findes også i mange variationer. Derfor er det en god idé at tage ud og besøge forskellige opdrættere eller tage til agilitystævner, lydighedsprøver og udstillinger, så man kan danne sig et indtryk af, hvad racen indeholder. En border collie, der ikke bliver stimuleret, kan ofte begynde at "hyrde" familiens børn, cyklister, jagte biler eller få et dårligt forhold til skygger og lysglimt samt hurtige bevægelser. Den kan i nogle tilfælde begynde at snappe efter børn og voksne, når de ikke reagerer på hundens forsøg på at samle flokken. Denne adfærd ligger i racens genetiske arv og kan være svært at vænne hunden af med igen, så derfor er det en god idé, hvis man ikke har haft border collie før, at melde sig til hvalpetræning hos en instruktør, der kender til racen, da det altid er bedre at forebygge end at skulle "helbrede" unoder hos sin hund. Border collien er en race for alle, der har lyst til en aktiv ven, som man skal sætte tid af til dagligt. Så får man til gengæld også en tro følgesvend, der vil gøre alt for én. >>>

annonce

VOXPOP

TRE EJERE OM RACEN

- 1 HVAD ER DET BEDSTE VED RACEN?
- 2 HVAD ER DET MINDST GODE VED RACEN?
- 3 HVAD ER DIN BEDSTE OPLEVELSE MED RACEN?

LONE SOMMER

Rallydommer, border collie-opdrætter og agilityudøver

1. Racen er utrolig alsidig. Man kan lære border collien mange grene af hundearbejde – selvfølgelig hyrdearbejde, men også f.eks. redningshunde, spor, politihundearbejde. Jeg har sågar også brugt mine til jagt. Racen er meget smidig kropsmæssig, og de fleste border collier kan vende på en tallerken, når de skal dreje, og fortsætte modsatte vej i en fart. Derfor benyttes racen meget til agility og lydighed, hvor måske helt op til 90% af hundene er border collier. Dette fordi racen er hurtig til at lære, og nogle gerne tilbyder at arbejde uden at skulle lokkes med både godbidder og ros. At få lov til at lave noget for sin ejer er ros nok.

2. Hvis man har fået indlært en border collie noget forkert, kan det være svært at afkode det for hunden igen, da den ofte kæder ting sammen. Udover at fejlindlære ting, så kan en border collie måske ikke altid være børnenes bedste ven. Racen og nogle af linjerne har et udpræget hyrdegen, hvor instinktet på border collien kan være til gene, hvis en hund af rene hyrdelinjer bliver solgt til en familie med små børn. Børn, der løber og leger i haven, kan tænde hyrdeinstinktet i en border collie. Så man skal virkelig vide, hvad man som hundeejer har med at gøre, og opdrætteren har et ansvar for at sælge til de rette folk.

3. Jeg husker tydeligt min første border collie, som blev født i 1999. Jeg købte en border collie, fordi nu ville jeg også vinde, når jeg var til agilitystævner. Da agility først kan startes op, når hunden er fuldt ud-

Foto: privat

vokset, faldt jeg over lydighed, som blot skulle være tidsfordriv. Men med en lærevillig hund, der fangede tingene lynhurtigt, og hvor jeg kunne gentage en øvelse 50 gange, uden at hunden syntes, at det var kedeligt, gik det pludselig hurtigt. Min hund Makker blev dansk lydighedschampion, og samme år vandt jeg danmarksmesterskabet i LP3. Dermed var jeg låst fast på denne race, der kunne opfylde mine egne konkurrenceambitioner, og hunden viste glæde ved at arbejde for mig. Men intet slår at vinde verdensmesterskabet i hold i agility med min anden border collie Panik – fantastisk at stå på skamlen og høre nationalmelodien.

Foto: Tina Hindsgeul

CHANNIE ELMSTEDT

Professionel agilitycoach

1. Border collien er den bedste samarbejdspartner, man kan få sig: lærenem, alsidig, altid frisk på nye udfordringer og vil altid være der for dig.

2. Kan tillægge sig dårlige vaner lidt hen ad OCD, dvs. tvangshandlinger som f.eks. at jagte skygger/lysstråler.

3. Udover at have vundet guld, så er det sølv ved nordisk mesterskab i agility for "hold". Har været danmarksmester indivi-

duelt og for hold, og har løbet AWC individuelt og for hold.

Disse rejser kunne ikke lade sig gøre, hvis ikke hundene var gode rejsekammerater, og så ville alle mine rejser til store og små stævner i ind- og udland faktisk ikke være muligt. Hundene tilpasser sig situationen – lange køre- og sejlture. Ind og ud af hoteller med og uden elevator. Så det er faktisk den bedste oplevelse med racen: de bedste rejsekammerater.

Foto: privat

MIRIAM SØNDERGAARD

Lydighedsudøver, træner og opdrætter

1. Jeg elsker border collien for dens klogskab og dybe commitment. En border collie er så meget mere end bare en hund. Det lyder måske skørt, men jeg føler, de er halvt menneske og halvt hund. De har lige så meget brug for mig, som jeg har brug for dem. De elsker de samme ting som mig, intets træning, lange gåture, masser af nærhed, kæl og klap, jo tættere, jo bedre. Border collien er en meget intens og nærværende hund med masser af humor og personlighed. Jo mere du giver den, jo mere får du tilbage. Jeg kunne slet ikke forestille mig et liv uden border collien!

2. For mig er der ingenting, der er dårligt eller mindre godt. Alle individer er forskellige, og ingen er perfekt. Det handler om at tilpasse sig hver hund og finde ud af, hvordan den skal trænes, for at den kan folde sig ud. Men der kan naturligvis være udfordringer, som er kendetegnende for racen, såsom et indimellem følsomt sind, da mange border collier kan være ret bløde og følsomme. Derudover kan de have et stærkt hyrdegen, som indimellem også kan komme til udtryk i mindre ønskelige situationer som eksempelvis at hyrde på biler og cykler.

3. Uha, jeg har mange store og gode oplevelser med border collien, men den ultimative oplevelse var hele 2015, hvor min helt fantastiske Casey vandt alt, hvad der kan vindes i lydighed indenfor samme år. Det har ingen i verden gjort før. Vi vandt VM, NM, DM, Årets Hund i DKK og Årets Hund i BCK. Hun er en ener på alle områder. Ekstrem lækker at træne med, hun klør på uanset hvad, hun er det kloge overhoved i flokken (jeg har fire border collier), hun er nem i alle henseender, enormt kærlig og altid ved min side, klar til alt. Derudover er hun også stammomeren til mit opdræt og har givet mig tre store kuld, som er spredt over hele verden. Det gør mig utrolig stolt og glad over, at hun er årsag til så meget glæde hos andre mennesker. I år skal hun deltage i sit sidste store mesterskab i en alder af 11 år. Jeg tror, det er svært at holde gejsten for træning på det niveau hos andre racer end border collien. Border collien er på alle måder den perfekte race for mig.

annonce